

tohoto stavu věci řeči. Bylo proto zavrhnouti zmateční stížnost jako zřejmě bezdůvodnou.

Čís. 2813.

Souběh původcovského zákona ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák. s novým zákonem ze dne 24. listopadu 1926, čís. 218 sb. z. a n. Trestní ustanovení § 51 starého zákona jest mírnější než § 45 nového zákona.

Pořádání neoprávněného veřejného provozování díla hudebního jest trestným zásahem v právo původcovo (§ 51 zákona); tomu nevádí, že § 28 nového zákona již onoho způsobu zásahu příkladmo neuvádí.

Pořadatelem ve smyslu § 32 čís. 2 zákona jest, kdo dává podnět k provozování hudebního díla (nejme hudební kapelu k pořádání představení v jeho podniku, by z něho těžil).

V subjektivním směru tu stačí, že ví, že v jeho podniku jsou hrány také skladby chráněné a že neučiní opatření (nezakáže), by hrány nebyly (dolus eventualis).

(Rozh. ze dne 3. června 1927, Zm I 566/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromého obžalobce »Ochranného sdružení autorského, československých skladatelů, spisovatelů a nakladatelů hudebních, zapsaného společenstva s r. o. v P.« do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 20. července 1926, jímž byl obžalovaný Jan P. podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn ze soukromé obžaloby pro přečin vědomého zásahu ve smyslu §§ 32 čís. 2, 34, 35 a 51 zák. o právu původském, zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu jako zmatečný a uznal obžalovaného vinným, že ve svém podniku v K. V. uspořádal dne 5. dubna 1925 bezprávné provozování hudebních skladeb, chráněných žalujícím Ochranným sdružením autorským československých skladatelů, spisovatelů a nakladatelů hudebních, zapsaného společenstva s r. o. v P., a to »Jede Ledige, jede Gnädige« od H. Leopoldi a Dra Roberta Katschera, »Komm mit nach Varasdin« z operety »Hraběnka Marica« od Emericha Kálmana a »Ja so ein Rutscher« od H. Leopoldi, čímž se dopustil přečinu vědomého zásahu do práva původského ve smyslu §u 51 zák. o právu původském ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák.

D ů v o d y:

Především jest řešiti otázku, zda souzený případ dlužno posouditi podle zákona o právu původském ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák. (»starého zákona«), či podle nového zákona ze dne 24. listopadu 1926, čís. 218 sb. z. a n., jenž nabyl platnosti v mezidobí od vydání rozsudku soudu prvé stolice do dne rozhodování o zmateční stížnosti do

tohoto rozsudku. V té příčině nelze pochybovati o tom, že při posuzování otázky oprávněnosti zmateční stížnosti jest použití zákona starého; neboť přezkum napadeného rozsudku v otázce viny může se díti jenom na témž zákonném podkladě, z něhož byl případ posuzován soudem stolice prvé. Odchytku od této zásady bylo by připustiti vzhledem na ustanovení čl. IX. uvoz. pat. k obecnému zákoníku trestnímu a hledě ku zvláštnímu předpisu §u 6 (nového zákona autorského), podle něhož ustanovení o trestání činů trestných podle tohoto zákona jest užiti také na činy spáchané před jeho účinností, není-li dosavadní právo pro vinníka příznivější, v tom případě, kdyby soud zrušovací, uznav, že napadený rozsudek neobstojí, ať již z důvodů formálních nebo podle hmotného zákona, plativšího v době, kdy byl vynesen, a že tedy o vině obžalovaného znova musí býti rozhodnuto, zároveň shledal, že čin, spáchaný za platnosti starého zákona, podle zákona nového již trestným není, neboť v takovém případě nesměl by hledě k zásadě vyslovené v článku IV. uvoz. zák. k zák. trest. soud zrušovací ani ve smyslu §u 288 odstavec druhý čís. 3 tr. ř. sám obžalovaného uznati vinným, ani ve smyslu čís. 1, 2 nebo poslední věty čís. 3 téhož druhého odstavce §u 288 tr. ř. uložití příslušnému soudu prvé stolice, by znova rozhodl o vině pro čin, jenž zatím přestal býti trestným. Než takového případu tu není, jak bude dovedeno na příhodném místě.

Zmateční stížnost napadá především z důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. názor v rozsudku vyjádřený, že dlužno s hlediska trestního rozeznávati mezi podnikatelem-odborníkem, jenž sám pořádá hudební představení, třeba měl po ruce i jiné odborníky, kteří však jsou na jeho poukazy vázáni, a mezi neodborníkem, jenž, sám jsa laikem, do svých služeb zaváže odborníka, by v jeho místnostech pořádal hudební představení — a že v případě prvého je podnikatel trestně plně zodpovědným, v druhém případě však jen tehdá, byl-li najatý odborník podnikatelem poukázán, by provozoval hudební kusy bez ohledu na to, zda jsou chráněny čili nic. Zmateční stížnost napadá toto rozlišování, poukazujíc k doslovu zákona ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák., jenž v §u 32 čís. 2 prohlašuje za zásah do práva původcova, obzvláště uspořádání neoprávněných provozování děl umění hudebního, a nikoli prý provádění děl takových samo. S druhé strany zastává obžalovaného na zmateční stížnost názor opačný, že pouze neoprávněné provozování děl hudebních, nikoli také činnost podnikatelova může spadati pod pojem zásahu v právo původcovo a tedy za ostatních podmínek poskytnouti podklad pro odsouzení za přečin podle §u 51 zák. aut. Pravda leží uprostřed, zasahujíc do toho i onoho stanoviska. Zákon vyhrazuje v §u 31 původci díla umění hudebního výhradné právo na uveřejnění, rozmnožování, odbyt a veřejné provozování díla. Tím jest především kladně vyřešena otázka, zda je zásahem v právo původcovo (neoprávněné) veřejné provozování díla hudebního, t. j. ona činnost, jíž se bezprostředně umožňuje neurčitému počtu osob sluchem vnímati tonovou skladbu. Blíže se vzhledem k vývodům obžalovaného obíráti otázkou, zda se v souzeném případě kapelník T. jako provozovatel pro-

vinil ve smyslu §u 51 zák. aut. (starého), není třeba, ba ani přípustno. Neboť jednak nebyla naň vznesena obžaloba, takže otázka jeho viny není tu předmětem rozhodování, jednak by ani případné jeho zavinění jako provozovatele nevylučovalo samostatné zodpovědnosti jiných osob jakožto pořadatelů neoprávněných veřejných provozování děl hudebních, takže nezáleží na tom, zda kromě těchto osob provinil se jiným způsobem ještě někdo jiný. Upozorňujet zákon sám ve výslovném svém ustanovení §u 32 čís. 2, jež ostatně není než příkladem tzv. výkladu zákonného (interpretatio legalis dokl. výraz »zejména«, stejně zejména Altschul, str. 123), že spatřuje zásah nejen v (neoprávněném, veřejném) provozování díla hudebního samém, nýbrž i v činnosti, jíž toto provozování přichází k místu, v pořádání takového provozování. Pořadatelem je pak především ten, kdo dává podnět k provozování díla hudebního. Byl jím proto i obžalovaný, jenž nejen najal hudební kapelu k provozování hudby, nýbrž i poskytl zevní podmínky k němu (zejména místnost) a nad to z něho těžil, což sice není výslovně zjištěno v rozsudku, jest však do té míry v povaze věci, že vůbec nemůže býti pochybnost (srov. rozh. vídeň. nejv. soudu ze dne 13. června 1913, Kr IV 60/13, Ö. R. č. 477). Není tedy zákonem odůvodněno, vychází-li snad napadený rozsudek — což není ostatně z něho jasně patrné — z náhledu, že obžalovaný není pořadatelem, protože zavázal do svých služeb odborníka, by v jeho místnostech pořádal hudební představení. Právě oním zavázáním nikoli pořadatele, nýbrž přímého provozovatele hudebních skladeb do svých služeb naznačeného obsahu a poskytnutím zevních podmínek pro provozování hudby učinil obžalovaný to, čím je naplněn pojem pořadatelství ve smyslu §u 32 čís. 2 zák. aut. a není tudíž s tohoto hlediska místa pro rozlišování mezi odborníkem a neodborníkem.

Na tomto místě budiž nyní poukázáno k tomu, že ani z doslovu nového zákona nelze odvozovati nic ve prospěch obžalovaného. Účelem nového zákona jest rozšíření a utužení ochrany práv autorských. To plyne na př. hned při dílech umění hudebního z toho, že do nového zákona nebyla pojata jako podmínka ochrany díla hudebního výhrada ve smyslu §u 34 staršího zákona. Z toho tedy, že nový zákon v §u 28 neuvádí již »zejména« onoho způsobu zásahu do práv původcových na veřejné provozování díla umění hudebního, jež spočívá podle §u 32 čís. 2 dřívějšího zákona v pořádání neoprávněných provozování ve smyslu §§ 34, 35 téhož zákona, neplyne, že by takovéto pořádání neoprávněných provozování bylo nyní každému volno, nýbrž naopak, že nový zákon ani nepokládal za nutno, by tento způsob porušení práva původcovského, uváděný již v dřívějším zákoně jako pouhý příklad zásahu, byl jako takový zvláště ještě označován. Dokladem správnosti těchto úvah jest ustanovení §u 30. nového zákona, kde se s poukazem na ustanovení §u 57 a 58 téhož zákona výslovně označuje pořadatel veřejného nedivadelního provozování za osobu, proti níž může místo nároku na náhradu škody nebo na vydání obohacení býti uplatňován nárok na zaplacení přiměřeného provozovacího honoráře, kteréžto ustanovení by

bylo nemyslitelno, kdyby pořadatel nebyl z těch osob, na něž se vztahují trestní ustanovení nového zákona původcovského. Uvedenou úvahou padá však i onen důvod, z něhož vlastně nalézací soud obžalovaného sprostil: Soud nalézací shledává, že obžalovaný nepřejal trestné zodpovědnosti za opomenutí kapelníkovo tím, že vědomě trpěl, by kapelník hrál skladby chráněné; rozsudek spatřuje v tom, že obžalovaný kapelníka nepoučil a nezakázal mu hráti skladby chráněné, pouhé trpné zachování se obžalovaného, zřejmě maje na mysli, že přečin podle §u 51 zák. pův. vyžaduje zásah ve smyslu §u 31 zák. pův., jenž ovšem může býti spáchán pouze činně. Rozsudek má pravdu potud, že přečinu podle §u 51 zák. pův. lze se po stránce objektivní dopustiti pouze přičitatelným jednáním, naplňujícím svým obsahem pojem zásahu do práv původcových. Než přehlédl, že takovým jednáním bylo právě již ono uspořádání (neoprávněného veřejného) provozování hudebních skladeb, jež při technicky rozdělených úlohách celé činnosti samo o sobě po zákonu stačí k založení objektivní skutkové podstaty. Co se týče stránky subjektivní, postačují skutková zjištění rozsudku úplně, by bylo lze uznati, že na straně obžalovaného byl naplněn pojem vědomosti zásahu do práva původcova. Obžalovaný podle zjištění těch věděl, že v jeho podniku jsou kapelou jím najatou hrány také skladby chráněné, a neučinil žádného opatření, ba nezakázal ani, by skladby takové hrány nebyly. To stačí za okolností tohoto případu, by bylo lze předpokládati na straně obžalovaného alespoň eventuální zlý úmysl (*dolus eventualis*). Není sice zjištěno, že obžalovaný věděl, že hrány jsou právě ony tři skladby v obžalobě uvedené a že také ony tři skladby chráněny jsou výhradou §u 34 zák. pův., a není ovšem též v rozsudku výslovně zjištěno, že by obžalovaného ani pozitivní vědomí o těchto právě uvedených okolnostech nebylo zdrželo od jednání, znamenajícího zásah do cizího práva původcovského. Dlužno si také uvědomiti, že není v rozsudku zjištěno, že obžalovaný již při založení onoho poměru ke kapelníkovi a při ostatní své činnosti, v níž shledati jest pořádání provozování hudebních skladeb, byl si vědom, že budou hrány neoprávněně skladby chráněné. Než právě ono zjištěné všeobecné vědomí obžalovaného, že v jeho podniku jsou kapelou jím najatou hrány přes zákaz také skladby chráněné, a skutečnost, že obžalovaný neučinil žádného opatření, ba nezakázal ani, by skladby takové hrány nebyly, obsahují v sobě všechny složky eventuálního zlého úmyslu, vztahující se vždy znovu v ději denně se opakujícím a obnovujícím na všechny možnosti a nedovolující předpokládati, že by se byl obžalovaný jinak zachoval právě co do tří skladeb, uvedených v obžalobě, jež nebyly než náhodným výsekem z okruhu skladeb, k nimž se vesměs vztahovalo vědomí obžalovaného, že jsou chráněny a v jeho podniku přes výslovný zákaz neoprávněně hrány.

Že pak eventuální zlý úmysl stačí k naplnění pojmu vědomosti ve smyslu §u 51 zák. pův., netřeba blíže dovozovati, zvláště když ani obžalovaný ve svém odvodu na zmáteční stížnost nepopírá po stránce theoretické postačitelnost této formy zlého úmyslu k naplnění řečeného pojmu, nýbrž jen v rozporu se zjištěními rozsudku tvrdí, že obžalovanému

nevzešly ani pochybnosti v tom směru, že snad některá v jeho místnostech hraná skladba mohla by býti chráněna. Budiž proto jen poukázáno na stálou v té příčině judikaturu bývalého vídeňského zrušovacího soudu (srv. zejména výstižné výklady v rozhodnutí č. 3531, dále v rozhodnutí č. 1454, 2192, 2212, 2274, 2277, 2831, 2861, 3361, 3484 a mnoho jiných), jakož i tohoto zrušovacího soudu (srov. na př. rozhodnutí č. 1945 sb. n. s.). K námitkám obžalovaného, obírajícím se otázkou, zda je tu důvod, vylučující vinu podle §u 2 e) tr. zák., budiž poznamenáno, že v obhajobě obžalovaného bylo by lze spatřovati toliko dovolávání se toho, že nevěděl, že čin jeho spadá pod ustanovení zákona o právu původcovském, tedy pod zákon trestní (viz na př. rozh. sb. n. s. č. 1945), takže stěžovatel z předpisu §u 2 e) tr. zák. nemůže těžiti (§§ 3, 233 tr. z.). Obžalovaný ústy svého obhájce při zrušovacím líčení též namítal, že nemůže býti uznán vinným již proto, že jednal v neodolatelném donucení (§ 2 g) tr. zák.), že totiž ze solidarity s říšským svazem hostinských v L. nemohl zapravovati poplatky za provozování. Touto námitkou netřeba se blíže obírat, ježto není dobře pochopitelné, jaké následky opodstatňující neodolatelné donucení, by mělo porušení této solidarity pro obžalovaného. Ostatně není v té příčině v rozsudku výroku, jenž by dovoľoval obžalovanému uplatňovati tento důvod beztrestnosti. Podle toho, co uvedeno, jsou tu všechny zákonné náležitosti přečinu podle §u 51 zák. pův., i bylo zmateční stížnosti soukromého obžalobce vyhověti a obžalovaného uznati vinným podle obžaloby, při čemž se podotýká, že správně mohl býti obžalovaný uznán vinným pouze přečinem podle §u 51 zák. pův., nikoliv též podle §u 32 čís. 2, 34, 35 zák. pův., kteréžto části zákona neobsahují trestní sankce.

Čís. 2814.

Telegrafy (zákon ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924).

Pojem »zařízení« zahrnuje v sobě i »součástky zařízení« bez ohledu na to, že jich lze použiti také k jiným účelům.

»Přechováváním« rozumí zákon všechny případy, kde osoba fysická nebo právnická má u sebe zařízení radiotelegrafické nebo radiotelefonní; nesejde na době, po kterou se tak děje, stačí určitý, třeba i jen krátkou dobu trvající stav; nezáleží na účelu přechovávání; »přechovávání« nezačíná teprve, když radiotelefonní stanice jest již sestavena tak, že ji lze provozovati.

Subjektivní skutková podstata přečinu § 24 čís. 1 zákona nevyžaduje, by měl pachatel úmysl ono zařízení zatajovati.

(Rozh. ze dne 3. června 1927, Zm I 17/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Táboře.